

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 5 Temmuz 2013
Nr. Ref.: VTK466/13

KAYITTAN DÜŞÜRME KARARI

Başvuru No: KI58, KI66 ve KI94/12

Başvurucular

Selatin Gashi, Halit Azemi ve Vitina Belediye Meclisi Azalar Grubu

Mitroviça, Gilan ve Vitina belediyelerinin hizmet erişimi için vatandaşlara kamusal şirketlere yönelik borçlarının ödenmiş olması şartının konması hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi, Üye

Başvurucular:

1. Başvurucular şunlardır: Mitroviça Belediyesi'ne bağlı Busi köyü mukimi Selatin Gashi, Gilan Sheshi i Pavaresise adresinde mukim Halit Azemi ve Vitina Belediye Meclisi azalarından bir grup.

İtiraz Edilen Karar

2. İtiraz edilen kararlar şunlardır:
 - 1) Mitroviça Belediye Meclisi'nin vatandaş ve işletmelerin belediye hizmetlerinden yararlanabilmeleri için kamu şirketleri olan KRU "Mitrovica" ve KRM "Uniteti"ye olan borçların ödenmesi şartına ilişkin 02/06-22557/8 sayı ve 26 Nisan 2012 tarihli kararı ile 02/06-3401/5 sayı ve 7 Temmuz 2011 tarihli kararı,
 - 2) Gilan Belediye Meclisi'nin Gilan Belediyesi sınırları dahilinde gerçek ve tüzel kişilerin belediye hizmetlerinden yararlanabilmeleri için çöp ve su vergileri borçlarının ödenmesi şartına ilişkin 01 Nr.16/10608 sayı ve 24 Haziran 2011 tarihli kararı,
 - 3) Vitina Belediye Meclisi'nin Vitina vatandaş Belediyesi sınırları dahilinde gerçek ve tüzel kişilerin belediye hizmetlerinden yararlanabilmeleri için çöp ve su vergileri borçlarının ödenmesi şartına ilişkin 01/013/1355 sayı ve 29 Temmuz 2011 tarihli kararı.

Başvurunun Konusu

3. Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi (bundan böyle: Mahkeme)'ne yapılan 15 Haziran 2012 (KI58/12), 9 Temmuz 2012 (KI66/12) ve 24 Aralık 2012 (KI94/12) başvuruların konusu Mitroviça Belediye Meclisi, Gilan Belediye Meclisi ile Vitina Belediye Meclisi'nin ilgili belediye sınırları dahilindeki gerçek ve tüzel kişilerin belirli belediye hizmetlerinden yararlanabilmeleri için ilgili kararlarda adları zikredilmiş olan şu kamusal şirketlere yönelik borçların ödendiğine dair kanıt olarak faturaların ibraz edilme şartının konmasıdır: Mitroviça Belediye Meclisi'nin kararında zikredilen KRU "Mitrovica" ve KRM "Uniteti", Gilan Belediye Meclisi'nin kararında zikredilen su tesisatı ve çöpleri toplamaya yetkili şirketler [adları açıkça zikredilmemiş olan şirketler: KRM "Higjiena SHA-Gilan ve KRU "Hidromorava" SHA-Gilan (Vitina)].

Anayasa ile Güvence Altına Alınmış Haklara İlişkin İhlal İddiaları

4. Başvurucular bu kararın ikinci paragrafında zikredilen belediye meclisleri kararlarıyla aşağıdaki insan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir:
 - a) Anayasa'nın 21.1 fıkrası, 24.1 fıkrası ve 124.6 fıkrası (Selatin Gashi'nin KI58/12 başvurusu)

- b) Bay Halit Azemi (başvuru no: KI66/12) herhangi bir anayasal hüküm belirtmemiş ancak kişilerin kimlik evrakının alınmasından dolayı insan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
- c) Vitina Belediye Meclisi azaları itiraz ettikleri kararı başvuru ekinde sunmuşlar, ancak başkaca ayrıntıları belirlememişlerdir.

İlgili Hukuk

5. Anayasa'nın 21.4 fıkrasıyla ilgili 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 22. maddesi ve Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 53 ile 56. kuralları.

Anayasa Mahkemesi'ne Yapılan Başvuru Tarihlerine Göre Başvuru Süreci

Başvuru no: KI58/12

6. Mahkeme, Bay Selatin Gashi tarafından yapılan başvuruyu 1 Haziran 2012 tarihinde kabul etmiştir. Bu başvuruda Mitroviça Belediyesi ile Bölge Su Şebekesi ve "Uniteti" Çöp Yönetimi Şirketi arasında 24 Nisan 2012 tarihinde akdedilmiş memorandum hakkında anayasal denetimin yapılması talep edilmiştir.
7. Mahkeme 4 Haziran 2012 tarihinde ilk başvuru Bay Selatin Gashi'ye başvuru kayıt süreci hakkında bilgi verip ondan ilave evrak teslim etmesini istemiştir. İlk başvuru Bay Selatin Gashi 15 Haziran 2012 tarihinde başvuru evrakına Mitroviça Belediyesi'nin itiraz konusu kararını eklemek suretiyle başvurusunu tamamlanmış halde teslim etmiştir. Başvuru Mahkemece KI58/12 numara ile kaydedilmiştir.
8. Mahkeme 21 Ağustos 2012 tarihinde Mitroviça Belediyesi ile Yerel Yönetimler Bakanlığı'na başvurunun kaydedildiğini bildirmiş ve söz konusu kurumlardan konuya ilişkin görüş bildirmelerini istemiş, ancak Mitroviça Belediyesi Mahkeme'nin talebine cevap vermemiştir.
9. Bay Selatin Gashi, itiraz ettiği belediye kararı hakkında Anayasa Mahkemesi'ne yaptığı başvuruda kendinin "mağdur" statüsünü doğrulayacağını iddia ettiği ilave evrakı 16 Ekim 2012 tarihinde Mahkeme'ye teslim etmiştir.

Başvuru no: KI66/12

10. Mahkeme, Avukat Halit Azemi'nin posta yoluyla gönderdiği dilekçeyi 3 Temmuz 2012 tarihinde teslim almıştır. Bu dilekçede Mahkeme'den Gilan Belediyesi'nin 24 Haziran 2012 tarihli kararını gayrihukuki olarak iptal etmesini talep etmiştir.
11. Mahkeme 4 Temmuz 2012 tarihinde başvurucuya Mahkeme'nin bireysel başvuru için hazırlanmış standart formunu doldurarak başvurusunu tamamlaması gerektiğini bildirmiştir. Gilan mukimi Bay Halit Azemi

tamamlanmış başvuru evrakını 13 Temmuz 2012 teslim ettikten sonra başvurusu KI66/12 numara ile kaydedilmiştir.

12. Mahkeme, başvurucu tarafından itiraz edilen karar hakkında Gilan Belediyesi'nin posta yoluyla gönderdiği yazılı açıklamasını 29 Ekim 2012 tarihinde teslim almıştır. Bu yazılı açıklamanın ekinde belediye hizmetlerinden ayarlanmak için Belediye Meclisi tarafından konan şartların dayandırıldığı evrak da gönderilmiştir.

KI91/12

13. Mahkeme, üçüncü başvurucu olan Vitina Belediye Meclisi LDK azalarından oluşan grubun posta yoluyla gönderdiği dilekçeyi 24 Eylül 2012 tarihinde teslim almıştır. Bu dilekçede 21 Nisan 2011 tarihli Belediye Meclisi birleşiminde alınan 01-013/1395 sayılı kararın meşruiyetinin incelenmesi talep edilmiştir.
14. Anayasa Mahkemesi 15 Ekim 2012 tarihinde Vitina Belediyesi ile Vitina Belediye Meclisi LDK azalarından müteşekkil başvurucu grubuna başvurunun kaydedildiğini bildirmiş ve konuya ilişkin olarak itiraz konusu karar ve Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı ile yapılan yazışmalar dahil, başvurunun incelenmesi için gerekli tüm evrakın gönderilmesini talep etmiştir. Ancak talep edilen sürede Mahkeme'ye herhangi bir cevap gönderilmemiştir.
15. Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı 31 Ağustos 2012 tarihinde gönderdiği cevabında Kosova'da bazı belediyelerin vatandaşlara yönelik hizmetlerini şartlandırdıklarından haberdar olduklarını belirtmiş ve Kosova'daki ilgili belediyelere yönelik bu tür şartlandırmaların hukuk dışı olduğunu belirten açıklayıcı yazısının örneğini de göndermiştir. Cevabında belediyelerin vatandaşlara kamu şirketlerine yönelik yükümlülüklerini yerine getirme şartına bağlı bir sınırlandırma yapmaya yasal hakları olmadığını ilave etmiştir.
16. Mahkeme Başkanı 11 Ekim 2012 tarihinde inceleme konuları aynı olan KI58/12, KI66/12 ve KI94/12 sayılı başvuruların birleştirilmesine ilişkin karar çıkartmıştır. Bu kararlar Üye Arta Rama-Hajrizi'nin raportör yargıç olarak görevlendirilmiş ve Üyeler Almiro Rodrigues (başkan), Altay Suroy ve Mahkeme Başkanvekili Ivan Čukalović'ten oluşan Ön İnceleme Heyeti belirlenmiştir.
17. Ön İnceleme Heyeti 18 Ekim 2012 tarihinde raporu inceledikten sonra tam kadroda toplanan Mahkeme Heyeti'ne davanın açıklığa kavuşturulması ihtiyacından hareketle Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı'nın yasal pozisyonu ile kamuoyunun ilgisinin belirlenmesi için Mahkeme'de incelenmesi talep edilen konular hakkında açık bir duruşmanın yapılmasını teklif etmiş olup, bu teklif açık duruşmanın 3 Aralık 2012 tarihinde yapılması şeklinde oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Olguların Özeti

18. Mitroviça Belediye Meclisi 26 Nisan 2012 tarihinde 02/06-22557/8 sayılı kararı ve 7 Temmuz 2011 tarihinde 02/06/3401 sayılı kararı çıkararak

Mitroviça Belediyesi sathındaki işletme ve vatandaşların belediye hizmetlerinden yararlanabilmeleri için KRU “Mitrovica” ve KRM “Uninteti” şirketlerine olan borçlarını ödediklerine dair belge ibraz etmeleri şartını getirmiştir.

19. Kararların içeriği şöyleydi:

1. İşbu kararla tüm şirketlerin işletme kayıt başvurusu esnasında KRU “Mitrovica”ya olan yükümlülüklerini yerine getirdiklerine ilişkin kanıt ibraz etmeleri şartı getirilmiştir.
2. Hane halkının araç kaydı, inşaat izni ve mülkiyet devri işlemleri için KRU “Mitrovica”ya olan yükümlülüklerini yerine getirdiklerine ilişkin kanıt ibraz etmeleri şartı getirilmiştir.

20. İkinci karardaki maddeler birinciyle benzer olup KRU “Mitrovica” yerine yükümlülüklerin KRM “Uniteti” adına yerine getirilmiş olma şartı konmuştur.

21. Gilan Belediye Meclisi belediye hizmetlerinden yararlanabilmek için çöp ve su vergilerinin ödenmiş olması şartına bağlandığı 01 Nr.16/10608 sayılı kararı 24 Haziran 2011 tarihinde çıkarmıştır.

22. Bu karar 2012 Aralığında da aynı şekil ve içerikle yeniden oylanmıştır.

23. İtiraz konusu kararın içeriği şöyledir:

Madde1

İşbu karar su ve çöp vergilerinin ödenmemiş olmasından dolayı Gilan Belediyesi organlarınca sunulan hizmetlerin hangilerinin kısıtlanacağını belirler.

Madde 2

Belediye hizmetlerinin kısıtlanması, Belediye İdaresi müdürlüklerince sunulan belirli hizmetlerden yükümlülüklerini yerine getirmemiş gerçek ve tüzel kişilere sunulmaması anlamına gelmektedir.

“.....”

Madde 4

Fıkra 4. “Motorlu taşıt vergisi

24. Başvurucu Bay Halit Azemi 1 Aralık 2011 tarihinde Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı’na da başvurmuş, ancak onun ifadesine göre herhangi bir cevap alamamıştır.

25. Vitina Belediye Meclisi 29 Temmuz 2011 tarihinde çıkardığı 01/013/1355 sayılı kararla Vitina Belediyesi sathındaki gerçek ve tüzel kişilere yönelik belli hizmetlerin sunulması çöp ve su vergileri faturalarının ödenmesi şartına bağlamıştır.

26. Kararın itiraz konusu meseleye ilişkin kısmı şöyledir:

II

Belediye hizmetlerinin kısıtlanması, Belediye İdaresi müdürlüklerince sunulan belirli hizmetlerden yükümlülüklerini yerine getirecekleri veya Gilan KRM “Higijena” ve Gilan KRU “Hidromorava” şirketlerinin hizmetlerinin karşılığı olan borçların bir kısmının ödeyecekleri zamana kadar gerçek ve tüzel kişilere sunulmaması anlamına gelmektedir.

“.....”

V

Fıkra (1)

Bu kararın 4. maddesinde belirtilen hizmetlerden yararlanan gerçek ve tüzel kişilere yönelik hizmet sınırlamaları şunları kapsar:

Madde 4. “Motorlu taşıt vergisi”

27. Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı Kosova’daki tüm belediye başkanlarına yönelik açıklama yazısını 20 Haziran 2012 tarihinde göndermiş ve bu yazının sonunda belediyelerin belediye hizmetlerine erişimin kamusal şirketlere yönelik yükümlülüklerin yerine getirilme şartına bağlamalarının yasal dayanağının olmadığını ve bu kararların uygulanmaması gerektiğini bildirmiştir.
28. Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı devamında 02/L-123 sayılı Ticari Kuruluşlar Yasası’nın 128. maddesi ve anonim şirketlerin borç ve diğer yükümlülükleri konusunda tüm varlıkları ve mallarıyla sorumlu olup onların yükümlülükleri konusunda başka tarafları sorumlu olmadıklarını belirleyen 03/L-087 sayılı Anonim Şirketler Yasası’nın bunu açıkladığını bu yazısında belirtmiştir.
29. Vitina Belediyesi’nin 01-013/1395 sayılı kararının (Vatandaşlar ve Tüzel Kişilere Yönelik Koşullamalar Kararı) gözden geçirilmesine ilişkin 8 Ağustos 2012 tarihli Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı talebinde Vitina Belediyesi’nden söz konusu kararın mevcut mevzuatla uyumlu hale getirilmesi istenmiştir.
30. İnsan Hak ve Özgürlüklerini Koruma Kurulu (KMDLNJ) Kosova’da bazı belediyelerce belediye hizmetlerinden yararlanmak için kamu kuruluşları ile anonim şirketlerine yönelik borçların ödenmiş olması koşuluna bağlanmasının İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin 29. maddesi ile insan hakları ihlali oluşturduğunu ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin ilgili maddesinin: “Herkes haklarını kullanırken ve özgürlüklerinden yararlanırken, başkalarının hak ve özgürlüklerinin tanınması ve bunlara saygı gösterilmesinin sağlanması ve demokratik bir toplumda genel ahlak ve kamu düzeniyle genel refahın gereklerinin karşılanması amacıyla yalnız yasayla belirlenmiş sınırlamalara bağlı olur” şeklinde olduğunu belirtmiştir.

Açık Duruşma

31. Mahkeme 3 Aralık 2012 tarihinde aşağıda belirtilen tarafların katıldığı açık bir duruşma yapmıştır:

- a) Başvurucular Bay Selatin Gashi ve Bay Halit Azemi. KI94/12 sayılı başvurunun başvuruçuları (Vitina Belediye Meclisi LDK azaları) davet edildikleri halde katılmamışlardır.
- b) Müdahil taraf olarak Mitroviça Belediyesi'ni temsilen Bay Rrustem Musa, Gilan Belediyesi'ni temsilen Bay Bardhosh Dalipi ve Vitina Belediyesi'ni temsilen Bay Agim Sylejmani.
- c) İlgili taraf olarak Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı'nı temsilen Bay Besim Murtezani,
- d) İlgili taraf olarak Kamu Denetçiliği Kurumu'nu temsilen Bay Isa Hasani,
- e) İlgili taraf olarak İnsan hak ve Özgürlüklerini Koruma Kurulu'nu temsilen Bay Behxhet Shala.

Tarafların Duruşmadaki beyanları

32. Açık duruşmada Bay Selatin Gashi yaptığı açıklamasında Meclis kararından dolayı araç kaydını köyde ikamet edip su ve çöp vergisi borcu olamayan bir arkadaşının adına yaptırmaya mecbur kaldığını ve kendi aracının adına kaydettirdiği şahıs tarafından düzenlenen vekaletle kullanabildiğini belirtmiştir.
33. Bay Halit Azemi, Gilan Belediyesi'nin kararıyla Gilan Belediyesi vatandaşlarının temel hakları ve özellikle Anayasa'nın 55. maddesinin ihlal edildiğini ve bu yılın temmuzundan itibaren Higjiena şirketinin özelleştirildiğini belirtmiştir.
34. Mitroviça Belediye Meclisi Bay Musa, belediye meclislerinin şartlandırma kararları hakkında Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı'nın meşruiyete ilişkin açıklama yazısının teslim alınmasından sonra bu kararların feshini ısrar talep ettiğini ve Belediye Meclisi'Nin 02/06-4896/11 sayı ve 30 Ekim 2012 tarihli kararını çıkardığını ve bu kararla Mahkeme'ye yapılan başvurunun ve açık duruşmanın konusu olan kararın feshedildiğini açıklamıştır. O, tarafların belediye kararlarının gayrihukuki olduğu yönündeki tespitlerine katıldığını ve kararın oylandığı sırada kendisinin ret oyu kullandığını eklemiştir.
35. Gilan Belediyesi temsilcisi Gilan Belediyesi'nin 29 Kasım 2012 tarihinde Mahkeme'ye gönderdiği yazılı açıklamasının arkasında durduğunu belirtmiştir. Başvurucu Bay Ademi'nin Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı'nın yazısından sonra kararın belediyece niçin feshedilmediği sorusuna ise "bu husus zaman meselesidir ve karar feshedilecektir" şeklinde cevap vermiştir.
36. Vitina Belediyesi temsilcisi şartlandırma kararının alındığı dönemde yürürlükte başka bir yasanın olduğunu ve artık kamu şirketleriyle alakalı başka bir yasanın yürürlükte olduğunu, Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı'nın yazısından sonra kararı feshettiklerini belirtmiştir.

37. Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı temsilcisi “vatandaşlara belediye hizmetlerinden yararlanmak için kamusal şirketlere yönelik faturaların ödenmiş olması şartına Bakanlığın hukuki duruşunun belediyelere gönderilen açıklama yazısında açıkça belirtilmiş ve bu kararların yasal dayanağının olmadığı ifade edilmiştir” şeklinde konuşarak “ayrıca kararların demokratik olmadıklarını ve insan hakları alanına girdikleri görüşünderiz” diye eklemiştir.
38. Kamu Denetçiliği Kurumu temsilcisi “Bazı belediyelerce belediye hizmetlerinden yararlanmanın şarta bağlanmasının vatandaşları diğer belediye vatandaşlarıyla eşitsiz duruma düşürmüştür” deyip “Bası belediyelerdeki vatandaşlara yapılan bu sınırlamanın bu haliyle kabul edilemezdir ve insan haklarını kısıtlar” şeklinde konuşmuştur.
39. KMDLNJ temsilcisi açık duruşmada “Bu kararlarla insan hakları ciddi şekilde ihlal edilmiştir. Konuya ilişkin tepkimiz gerekli etkiyi yaratmış ve belediye başkanlarına açıklama yazısı göndermek suretiyle Yerel Hükümetleri Yönetme Bakanlığı’nın tepkisi isabetli, süratli olmuştur” demiştir.

Duruşma Olgularının Özeti

40. Gilan Belediyesi, 23 Nisan 2013 tarihinde yapılan toplantıda sonra vatandaşların belediye hizmetlerinden yararlanmalarını su ve çöp faturalarının ödenmesi şartına bağlayan kararın feshine ilişkin yeni kararın 30 Nisan 2013 tarihinde çıkarıldığını Anayasa Mahkemesi’nde bildirmiş ve 23 Nisan 2013 sayı ve 01 nr. 16-35734 sayılı kararın bir nüshasını göndermiştir.

Başvurunun Kabul Edilirliği

41. Başvurucuların başvurusu hakkında esastan bir inceleme yapabilmesi için Mahkeme, öncelikle başvurucunun Anayasa’da belirtilmiş ve Yasa ile İktüzükte ayrıntılı olarak açıklanmış olan kabul edilirlilik koşullarını yerine getirip getirmediğini değerlendirmek durumundadır.
42. Bununla ilgili olarak Mahkeme, Anayasa’nın 112.1 fıkrasını dikkate alır. Fıkra şöyledir:

Anayasa Mahkemesi, Kosova Cumhuriyetinde Anayasa ve yasaların Anayasa uygunluğunu yorumlanmasını yapan nihai otoritedir.

Mahkeme ayrıca Anayasa’nın 113.7 fıkrasına atıfta bulunmak ister. Fıkra şöyledir:

Yasalarla belirlenen tüm yasal yollar tükendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler.

43. Mahkeme bu durumda İktüzüğün 32. kuralını da dikkate alır. Kuralın ilgili fıkrası şöyledir:

(4) Mahkeme, iddialarının tartışmalı olduğu veya somut bir olayı ya da bağlamı temsil etmediğini belirlemesi durumunda başvuruyu reddedebilir.

44. Vitina Belediyesi'nin 01-13/1395 sayı ve 9 Ekim 2011 tarihli kararın feshine ilişkin 3 Ekim 2012 tarihli kararı, vatandaşlara hizmet alma şartı getiren karara ilişkin Mitroviça Belediyesi'nin 02/06-4896/11 sayı ve 30 Ekim 2012 tarihli fesih kararı ve belli idari hizmetlerin sunulmasını şarta bağlayan Gilan Belediyesi'nin 01 nr. 16-35734 sayı ve 23 Nisan 2013 tarihli kararında haberdar olup kesinleşmiş olan bu kararların sonuçlarının farkında olarak Mahkeme, daha önceki benzer içtihatlarını da dikkate alıp (bkz. KI11/09 sayılı Tome Krasniqi başvurusu hakkında çıkartılan 7 Haziran 2011 tarihli karar) yapılan KI65, KI66 ve KI94/12 numaralı başvuruların incelenmesi için resmi kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilmediğini tespit etmiştir.
45. Mahkeme, başvuru sahiplerinin mukimi oldukları ilgili belediyelerce belediye hizmetlerinden yararlanma şartı getiren ve insan hakkı ihlali oluşturdukları ileri sürülen kararların başvurunun Mahkeme'de görüşüldüğü dönem içerisinde ancak nihai bir karar alınmadan önce yine aynı belediyelerce feshedilmesi yönünde kararların alınmasından sonra başvuruların durumunun önemli derecede değişmiş olup bu başvuruların bir gerekçesi kalmamış ve başvuru sahiplerinin ulaşmak istedikleri amaca ulaşılmış bulunduğu görüşündedir. Bu çerçevede Mahkeme bu başvuruda incelenmesi gereken bir esasın artık kalmadığı görüşünde olup buna benzer bir gerekçe KI63/12 sayılı başvuru kararında (bkz. Anayasa Mahkemesi'nin KI63/12 sayılı Alma Lama ile 10 milletvekilinin yaptıkları başvurunun kayıttan düşürülmesine ilişkin 10 Aralık 2012 tarihli kararı) açıkça belirtilmiştir.
46. Mahkeme her halükarda İÇTüzüğü dikkate alarak bu meseleyi de incelemeye yetkili ve yükümlüdür.
47. Aslında Anayasa Mahkemesi İÇTüzüğü'nün 32 kuralı 4. fıkrası iddiaların inceleme konusundan mahrum oldukları veya bir ihtilaf olmadıklarında Mahkeme'nin bir başvuruyu reddedebileceğini belirlemiştir. Bu kuralın ilgili kısmı şöyledir:

Kural 32

Başvuru ve Cevapların Geri Çekilmesi

(4) Mahkeme, iddialarının tartışmalı olduğu veya somut bir olayı ya da bağlamı temsil etmediğini belirlemesi durumunda başvuruyu reddedebilir.

(5) Sekreteryaya, başvurunun çekilmesinden bağımsız olarak Mahkeme'nin başvuru dosyası üzerinden alacağı her türlü kararı davada müdahil olan taraflara bildirir.

48. Anayasa'nın 22. madde 1. fıkrası 2. bendi uyarınca Kosova Cumhuriyeti'nde uygulanan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi de ilgili kısmında şunları belirlemiştir:

Madde 37 - Başvuruların düşürülmesi

1. Yargılamanın her hangi bir aşamasında Mahkeme, şartların aşağıdaki sonuçlardan birine yol açması durumunda bir davanın düşürülmesine karar verebilir:

- a) başvuru sahibinin başvurusunu izleme niyetinde olmaması; veya
- b) sorunun çözümlenmiş olması; veya
- c) mahkeme tarafından tespit edilen başvurunun daha fazla incelenmesini gerektirmeyen bir sebebin bulunması.

49. Genel bir usul ilkesi olarak Mahkeme meselenin var olmadığı ve başvuru inceleme konusundan mahrum kaldığı durumlarda karar çıkarmaması gerekmektedir. Mahkemeler varsayımsal veya akademik davaları inceleyemezler. Bu, mahkemelerin işleyişiyle ilgili olarak yaygın kabul görmüş ve adli özkısıtlama ilkesiyle benzerliği olan bir ilkedir.

50. Mahkeme ayrıca "inceleme konusu olmayan başvuru kavramını" halihazırda belirlemiş bulunmaktadır (11/09 sayılı Tome Krasniqi başvurusu hakkındaki 30 Mayıs 2011 tarihli kararın 46. paragrafı). Mahkeme tarafından karar bağlanacak varsayımsal veya soyut bir konu hakkında başvuru yapılmış olabilir. Bir mahkemenin varsayımsal konularla ilgilenmemesi için hukuki temel mevcuttur. Karara bağlanacak gerçek, anlık veya somut mesele olmaksızın Mahkeme'nin esasa ilişkin alacağı herhangi bir kararın uygulamada etkisi olmayacaktır.

51. Mitroviça, Gilan ve Vitina belediyeleri mukimlerine belli idari hizmetleri alma şartı getiren kararlarını fesheden ilgili belediye kararları dikkate alındığında Mahkeme, başvuru sahipleri itiraz ettikleri konularla ilgili çözülmemiş bir davaları veya ihtilaflarının bulunmadığını ve bu başvurunun bir inceleme konusunun kalmadığını tespit etmiştir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 20. maddesi ve İÇtüzüğü'nün 32. kuralı 4. fıkrasına dayanarak Anayasa Mahkemesi'nin 5 Temmuz 2013 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. İÇtüzüğü'nün 32.4 kuralı uyarınca başvurunun kayıttan düşürülmesine,
- II. Kararın taraflara bildirilmesine, Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 20. madde 4. fıkrası uyarınca Resmi Gazete'de yayımlanmasına karar verilmiştir.
- III. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Arta Rama-Hajrizi, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza